

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A1. α. 1. α**
2. β
3. β

- A1. β. παρ' ἧν** → αναφέρεται στη λέξη ὁδον
ὑπὲρ ὧν → αναφέρεται στη λέξη παραφράγματα

- B1.** Ο Πλάτωνας, μέσω της αλληγορίας παρουσιάζει την α παιδευσία των ανθρώπων. Το σπήλαιο όπου βρίσκονται οι δεσμώτες συμβολίζει τον αισθητό κόσμο (οἶον ἐν καταγείῳ οἰκήσει σπηλαιώδει). Τα δεσμά συμβολίζουν τις αισθήσεις (ἐν δεσμοῖς καὶ τὰ σκέλη καὶ τοὺς αὐχένα, ὥστε μένειν τε αὐτοὺς εἰς τε τὸ πρόσθεν μόνον ὁρᾶν). Συγκεκριμένα, (ἀπείκασον τοιοῦτῳ πάθει τὴν ἡμετέραν φύσιν παιδείας τε πέρι καὶ ἀπαιδευσίας) το ρῆμα απεικάζω σημαίνει παρουσιάζω μέσα από μία παραβολή. Μια αλληγορία συνεπάγεται πως ὅσα λέγονται ἔχουν καὶ ἄλλο ἐπίπεδο σημασιῶν, πως οι λέξεις, οι ἔννοιες ἔχουν πέρα από την κυριολεκτική τους σημασία καὶ μια συμβολική. Ὅσον αφορά την παιδεία καὶ την ἀπαιδευσία στην Πολιτεία του Πλάτωνα γίνεται πάντα σύνδεση με την ηθική διαπαιδαγώγηση των πολιτῶν. Η καλή ανατροφή καὶ ἐκπαίδευση, ἀν διατηρεῖται γεννά καλές φύσεις καὶ ἀν λάβουν αὐτές τέτοια ἀνατροφή, θα γίνουν ἀκόμη καλύτερες ἀπὸ τις προηγούμενες. Ὡστόσο, ἡ ἀναφορά στην παιδεία ἔχει καὶ γνωσιολογικό περιεχόμενο πως δηλαδή μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος να γνωρίσει την ἀλήθεια. Η ἀλήθεια δεν ἔχει την σημερινή σημασία ἀλλὰ ἔχει ἐντονη φιλοσοφική χροιά καὶ μάλιστα ὀντολογική, καθὼς ἀναφέρεται στο ἀληθινὰ ὑπαρκτό. Το ἀληθές δεν λανθάνει, ἐρχεται στο φως, ὄντως ὑπάρχει. Οι δεσμώτες ζουν μέσα σε μια ψευδαίσθηση. Εφόσον καὶ ἐμεῖς-διδάσκει ὁ Πλάτων- ἔχουμε συνηθίσει καὶ ἀντιλαμβανόμαστε καὶ ζούμε την καθημερινή μας πραγματικότητα με βάση την ἐπιφανή εἰκόνα που μας δίνουν οι αισθήσεις, καὶ δεν εἴμαστε πρόθυμοι να ἀμφισβητοῦμε τους περιορισμούς τους, ζούμε ἐγκλωβισμένοι σε ἕνα κόσμο ἀπατηλό.

B2. Το παράλληλο κείμενο αναφέρεται στη λογική του ισχυρού και στην άρνηση της εμπειρίας και της εξωτερικής πραγματικότητας . Ανάλογα και στο κείμενο του Πλάτωνα (Εἰ οὖν διαλέγεσθαι οἱοί τ' εἶεν πρὸς ἀλλήλους, οὐ ταῦτα ἡγῆ ἂν τὰ ὄντα αὐτοὺς νομίζειν ἄπερ ὀρῶεν). οι δεσμώτες σε όλη τη ζωή τους δεν έχουν δει τίποτε άλλο παρά τους ευατούς τους, τους διπλανούς τους και τις σκιές (εν δεσμοῖς και τα σκέλη και τους αυχένους). Με λίγα λόγια, οι δεσμώτες ζουν σε έναν κόσμο ψεύτικο, απατηλό και νομίζουν ότι βλέπουν μπροστά τους αυτό που είναι η αλήθεια. Στη δεύτερη παράγραφο, ο Γουίνστον παραλληλίζεται με τον φιλόσοφο Πλάτωνα και αντιδρά στην επιβολή και στον κόσμο των αισθήσεων. Εκείνος απορρίπτει την μαρτυρία των αυτιών και των ματιών. Γνώριζε μέσω της διάνοιας και της αλήθειας την πραγματικότητα το 'Όν, το αληθινά πραγματικό. Ο ίδιος ο Γουίνστον αντιστέκεται σ' αυτόν τον ψεύτικο κόσμο, ενώ οι δεσμώτες του Πλάτωνα τον δέχονταν αυτό τον κόσμο των αισθήσεων καθώς αυτόν γνώριζαν ως πραγματικότητα. (Όρα τοίνυν παρὰ τοῦτο τὸ τειχίον φέροντας ἀνθρώπους σκεύη τε παντοδαπὰ ὑπερέχοντα τοῦ τειχίου καὶ ἀνδριάντας καὶ ἄλλα ζῶα λίθινά τε καὶ ξύλινα καὶ παντοῖα εἰργασμένα, οἷον εἰκὸς τοὺς μὲν φθεγγομένους, τοὺς δὲ σιγῶντας τῶν παραφερόντων).

- B3.** 1. Οἰσοφάγος
2. φόρος
3. φορέματα
4. φέρισμο
5. φερέφωνο

- B4.** 1. Λάθος 2. Λάθος 3. Σωστό 4. Σωστό 5. Λάθος

Γ1. Παρατηρούσε συχνά αυτήν, εξέταζε δε, και αν κανείς άλλος την έβλεπε, πολλές φορές δε έβλεπε και την σκιά της. Όταν δε έφθασαν πιο κοντά στον Ηρακλή, εκείνη που είπαμε πρώτη, προχωρούσε με το ίδιο βήμα (τρόπο), η άλλη όμως, επειδή ήθελε να προλάβει, έτρεξε μπροστά από τον Ηρακλή και είπε: σε βλέπω Ηρακλή ν' απορείς ποιον δρόμο να πάρεις για τη ζωή σου. Εάν λοιπόν κάνεις εμένα φίλη, θα σε οδηγήσω σε ευχάριστο και εύκολο δρόμο και δεν θα υπάρξει κανένας από τα τερπνά (ευχάριστα) που δε θα γευθείς (δοκιμάσεις) και θα περάσεις τη ζωή σου χωρίς δυσκολίες.

Γ2. Στο απόσπασμα περιγράφονται δύο γυναίκες επιβλητικές να πλησιάζουν τον Ηρακλή. Η πρώτη (Αρετή) είχε ευπρεπή εμφάνιση και ελεύθερη (ευγενής) εκ φύσεως, κοσμημένη από καθαρότητα στο σώμα, στα μάτια από αιδώ και στη στάση από σωφροσύνη με λευκό ένδυμα. Η άλλη (Κακία) καλοθρεμμένη ώστε να είναι πολύσαρκος και απαλή (μαλθακή), καλλωπισμένη ώστε να φαίνεται πιο λευκή και πιο κόκκινη από την πραγματικότητα, ως προς το σχήμα (στάση) να φαίνεται ότι είναι ψηλότερη (πιο στητή) με ψηλά τα μάτια (βλέμμα) και ένδυμα τέτοιο ώστε να λάμπει η νεανική της ομορφιά.

Γ3. α) **γυναίκα** : τῆς γυναικός
φύσει : τῆς φύσεως
το σῶμα : τοῦ σώματος
καθαρότητι : τῆς καθαρότητας

Γ3. β) **φανῆναι** : φάνηθι
μεγάλας : μειζόνων
ἰδεῖν : ἡ ὀψομένη
ἐπισκοπεῖν : ἐπεσκόπει
ἄξω : ἀγάγωμεν
οὐδενός : οὐδεμια

Γ4. α) **ἰδεῖν** : απαρέμφατο της αναφοράς από το επίθετο «εὐπρεπῆ»
τῆς φύσεως: γενική συγκριτική από το επίθετο «ὀρθοτέραν»
τῷ Ἡρακλεῖ: αντικείμενο στο απαρέμφατο «προσδραμεῖν»
ἀποροῦντα: Κατηγορηματική μετοχή που αναφέρεται στο αντικείμενο «ἐμὲ» λόγω εξάρτησης από το ρήμα αίσθησης «Ὅρω»
φίλην: κατηγορούμενο στο αντικείμενο «ἐμὲ» λόγω της μετοχής «ποιησάμενος»
τῶν χαλεπῶν: γενική αντικειμενική από το επίθετο «ἄπειρος»

β) *εἴ τις ἄλλος αὐτὴν θεᾷται*

Δευτερεύουσα ονομαστική πλάγια ερωτηματική ολικής αγνοίας, μονομελῆς, κρίσεως. Εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό και λειτουργεί συντακτικά ως αντικείμενο στο απαρέμφατο «ἐπισκοπεῖν».

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!!!